

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 395/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Helsingin poliisin puuttumisesta Elokapinan mielenosoitukseen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sanna Antikaisen /ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 395/2021 vp:

Onko Elokapinan mielenosoituksista keskusteltu hallituksessa ja onko hallitus tehnyt jonkinlaisen linjauksen tämän toiminnan sallimisesta,

katsooko hallitus, että paloautojen ja ambulanssien kulkemisen estäminen Helsingin keskustassa on hyväksyttävää ja sellaisen mielenosoituksen, joka vaarantaa pelastustoimen hoitamisen ja ensihoidon vasteajat, järjestäminen kannatettavaa toimintaa, johon viranomaisten ei tule välittömästi puuttua,

onko sisäministeriö tai sisäministeri ohjeistanut poliisia, muita viranomaisia tai Helsingin kaupungin toimijoita tai muuten kommunikoinut näille toimijoille Elokapinan leiriytymiseen liittyen, ja jos on niin miten, ja

millä perusteella Elokapinaa ei ole luokiteltu ääriliikkeeksi sen järjestelmällisen, yhteiskuntarauhaa häiritsevän toiminnan perusteella?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Rauhanomaisilla mielenosoituksilla on lähtökohtaisesti vahva suoja Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja tuomioistuinten ratkaisukäytännön valossa. Suojaa voidaan rajoittaa vain erityisin perustein. Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin. Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Kokoontumislaki sallii mielenosoituksen järjestämisen katualueella, mutta jos yleisen kokouksen järjestäminen ilmoitetussa paikassa vaarantaa ihmisten turvallisuutta, aiheuttaa huomattavaa haittaa ympäristölle tai vahinkoa omaisuudelle, häiritsee kohtuuttomasti muun muassa sivullisia tai liikennettä, poliisi voi yhteyshenkilön kanssa neuvoteltuaan osoittaa kokouksen siirrettäväksi toiseen, kokouksen tarkoituksen kannalta sopivaan paikkaan. Edellytyksenä kuitenkin on, että häiriön voidaan katsoa objektiivisin perustein ylittävän kohtuuden rajat.

Mielenosoituksia koskevista rajoituksista päätetään kokoontumislaissa säädetyillä tavoilla itsenäisesti poliisissa kokonaisharkintaan perustuen, eikä hallituksella tai sisäministeriöllä ole roolia tässä päätöksenteossa. Hallituksessa asiasta ei ole keskusteltu tai linjattu. Sisäministeriö tai sisäministeri ei ole ohjeistanut poliisia, muita viranomaisia tai Helsingin kaupunkia Elokapiinan leiriytymiseen liittyen. Sisäministeriöllä tai sisäministerillä ei ole tähän toimivaltaa.

Viranomaiset seuraavat ja arvioivat jatkuvasti erilaisia yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyviä ilmiöitä.

Helsingissä 8.7.2021

Sisäministeri Maria Ohisalo